ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

З В І Т

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОПИТУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ТРЕТЬОГО РІВНЯ (АСПІРАНТІВ) ЩОДО ЗАДОВОЛЕННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТИ В НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ "ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА" В 2026 РОЦІ

Дослідження проведено у вересні 2026 року. Опитування проводилось онлайн за допомогою Google Форми. Заповнили анкету 44 аспіранти усіх спеціальностей НУ «Запорізька політехніка».

Запоріжжя – 2026

ЗМІСТ

Вибіркова сукупність……...……. 3
Основна частина…… 4
Висновки…… 28

Вибіркова сукупність

Під час дослідження опитано 44 аспіранти всіх спеціальностей НУ «Запорізька політехніка».

Таблиця 1.

Розподіл респондентів за спеціальностями

Факультет	**Кількість надісланих запрошень**	**Кількість отриманих відповідей**	**Рівень відгуку на запрошення**
Транспортний факультет	11	7	63,64%
Машинобудівний факультет	47	5	10,42%.
Інженерно-фізичний факультет	43	4	9,30%
Електротехнічний факультет	38	9	23,68%
Факультет будівництва, архітектури та дизайну	8	0	0%
Факультет інформаційної безпеки та електронних комунікацій	33	5	15,15%
Факультет комп'ютерних наук і технологій	25	6	24%
Факультет бізнес-технологій та економіки	63	1	1,59%
Гуманітарний факультет	2	0	0%
Факультет управління фізичною культурою та спортом	3	0	0%
Юридичний факультет	22	1	4,55%
Факультет соціальних наук	14	6	42,86%
Всього	**306**	**44**	**14,38%**

Рівень відгуку становить 14,38%від загальної кількості аспірантів (див. *Таблицю 1*). Опитування проводили методом на дання аспірантам посилання на Google Форми. Збір інформації здійснювали анонімно Дані зважено за однією змінною: пропорція кількості відповідей аспірантів на спеціальності в загальній кількості аспірантів на спеціальності. Подальший аналіз було здійснено на зваженому масиві даних.

ОСНОВНА ЧАСТИНА

Результати опитування свідчать про високий рівень загальної задоволеності аспірантів організацією освітнього та наукового процесу підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в Національному університеті «Запорізька політехніка», що переважна більшість респондентів позитивно оцінює організацію освітнього та наукового процесу підготовки докторів філософії. Зокрема, найбільша частка опитаних – 65,9% – зазначила, що є дуже задоволеною організацією освітньо-наукової діяльності, тоді як ще 25% висловили задоволеність відповідними умовами навчання.

Сукупна частка респондентів, які обрали відповіді «дуже задоволений» та «задоволений», становить 90,9%, що свідчить про високий рівень загальної задоволеності організацією підготовки здобувачів ступеня доктора філософії. Такий показник може вказувати на позитивне сприйняття аспірантами структури освітньо-наукових програм, організації навчальних занять, наукового супроводу, взаємодії з науково-педагогічними працівниками та створених університетом умов для проведення наукових досліджень.

Водночас 4,5% респондентів зазначили, що майже задоволені організацією освітнього та наукового процесу. Цей показник може свідчити про наявність окремих аспектів освітньо-наукової діяльності, які не повністю відповідають очікуванням певної частини здобувачів. До таких аспектів потенційно можуть належати організаційні питання, навчальне навантаження, доступність інформаційних ресурсів, можливості реалізації наукових досліджень або особливості комунікації між учасниками освітнього процесу. Проте визначення конкретних причин потребує додаткового дослідження.

Окремої уваги заслуговує той факт, що 4,5% опитаних висловили незадоволеність організацією освітнього та наукового процесу. Незважаючи на відносно невелику частку таких відповідей, їх наявність свідчить про необхідність подальшого аналізу можливих проблемних аспектів підготовки докторів філософії. Важливо забезпечувати можливість здобувачам відкрито висловлювати зауваження та пропозиції щодо вдосконалення освітньо-наукових програм, організаційного супроводу навчання та умов здійснення наукової діяльності.

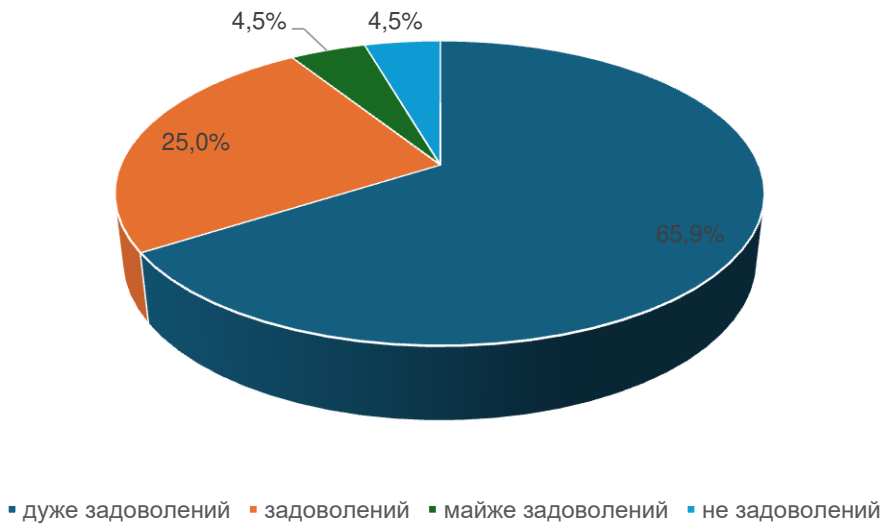


Рис. 5. Наскільки Ви загалом задоволені організацією освітнього та наукового процесу підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в Національному університеті «Запорізька політехніка»?

Таким чином, результати опитування свідчать про високий рівень задоволеності здобувачів третього рівня вищої освіти організацією освітнього та наукового процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка». Водночас доцільним є подальше вдосконалення механізмів зворотного зв'язку, проведення поглибленого аналізу причин незадоволеності окремих здобувачів та врахування їхніх пропозицій під час оновлення освітньо-наукових програм. Це сприятиме підвищенню якості підготовки докторів філософії, розвитку сприятливого освітньо-наукового середовища та забезпеченню відповідності освітнього процесу потребам і очікуванням аспірантів.

Результати відповідей на питання «Наскільки зміст освітніх компонентів освітньо-наукової програми відповідає Вашим науковим інтересам і тематиці дисертаційного дослідження?» свідчать, що переважна більшість респондентів позитивно оцінює відповідність змісту освітніх компонентів освітньо-наукових програм власним науковим інтересам і тематиці дисертаційних досліджень. Зокрема, 84,1% опитаних зазначили, що зміст освітніх компонентів повністю відповідає їхнім науковим інтересам та напрямам дослідницької діяльності.

Такий високий показник свідчить про належний рівень узгодженості змісту освітньо-наукових програм із науковими потребами більшості опитаних аспірантів. Це може вказувати на актуальність запропонованих освітніх компонентів, їхню практичну значущість для проведення дисертаційних досліджень, а також орієнтованість освітнього процесу на

формування професійних і дослідницьких компетентностей, необхідних для підготовки докторів філософії.

Водночас 13,6% респондентів зазначили, що освітні компоненти майже відповідають їхнім науковим інтересам і тематиці дисертаційних досліджень. Отриманий результат свідчить про загалом позитивне оцінювання змісту освітньо-наукових програм цією категорією здобувачів, проте водночас може вказувати на наявність окремих аспектів, які потребують уточнення, оновлення або вдосконалення. Зокрема, це може стосуватися недостатнього висвітлення вузькоспеціалізованих наукових питань, обмеженої кількості навчальних дисциплін, безпосередньо пов'язаних із тематикою дисертацій, або необхідності посилення практичної та дослідницької складових окремих освітніх компонентів.

Окремої уваги заслуговує той факт, що 2,3% опитаних вказали на невідповідність змісту освітніх компонентів їхнім науковим інтересам і тематиці дисертаційного дослідження. Незважаючи на незначну частку таких відповідей, цей результат є важливим для подальшого вдосконалення освітньо-наукових програм. Наявність незадоволених здобувачів може свідчити про необхідність більш індивідуалізованого підходу до формування освітньої траєкторії аспірантів, розширення можливостей вибору освітніх компонентів та забезпечення тіснішого взаємозв'язку між навчальною і науковою діяльністю.

Сукупна частка респондентів, які відзначили повну або майже повну відповідність змісту освітніх компонентів власним науковим інтересам, становить 97,7%. Це демонструє високий рівень позитивного сприйняття змістового наповнення освітньо-наукових програм та свідчить про загальну відповідність запропонованої освітньої підготовки очікуванням більшості опитаних здобувачів.



Рис.6. Наскільки зміст освітніх компонентів освітньо-наукової програми відповідає Вашим науковим інтересам і тематиці дисертаційного дослідження?

Таким чином, результати опитування свідчать про високий рівень відповідності змісту освітніх компонентів освітньо-наукових програм науковим інтересам і тематиці дисертаційних досліджень більшості аспірантів Національного університету «Запорізька політехніка». Водночас доцільним є подальше вдосконалення змістового наповнення освітньо-наукових програм, розширення можливостей індивідуалізації навчання та посилення інтеграції освітньої і наукової складових підготовки докторів філософії. Це сприятиме підвищенню результативності наукової діяльності здобувачів, забезпеченню актуальності освітніх програм та їх відповідності індивідуальним академічним потребам аспірантів.

Результати відповідей на питання «Чи достатньо Ви поінформовані про мету, зміст, програмні результати навчання та структуру Вашої освітньо-наукової програми?», що переважна більшість респондентів позитивно оцінює рівень власної поінформованості про мету, зміст, програмні результати навчання та структуру освітньо-наукових програм. Зокрема, 88,6% опитаних зазначили, що є поінформованими щодо основних характеристик освітньо-наукової програми, за якою здійснюють підготовку.

Водночас 9,1% респондентів зазначили, що є майже поінформованими про основні характеристики своїх освітньо-наукових програм. Це свідчить про загалом достатній рівень обізнаності цієї категорії здобувачів, проте може вказувати на наявність окремих інформаційних прогалин. Зокрема, аспіранти можуть потребувати додаткових роз’яснень щодо взаємозв’язку освітніх компонентів із програмними результатами навчання, особливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії, організації наукової складової підготовки або порядку внесення змін до освітньо-наукових програм.

Окремої уваги заслуговує той факт, що 2,3% опитаних зазначили про недостатню поінформованість щодо мети, змісту, програмних результатів навчання та структури освітньо-наукової програми. Незважаючи на незначну частку таких відповідей, цей показник свідчить про необхідність подальшого вдосконалення інформаційного супроводу здобувачів. Недостатнє розуміння структури та очікуваних результатів навчання може ускладнювати планування освітньої і наукової діяльності, усвідомлений вибір навчальних дисциплін та визначення індивідуальних академічних пріоритетів.

Сукупна частка респондентів, які оцінили свій рівень поінформованості як повний або майже повний, становить 97,7%. Це демонструє загалом високий рівень обізнаності аспірантів щодо основних характеристик освітньо-наукових програм та позитивно характеризує організацію інформаційного забезпечення освітнього процесу в університеті.

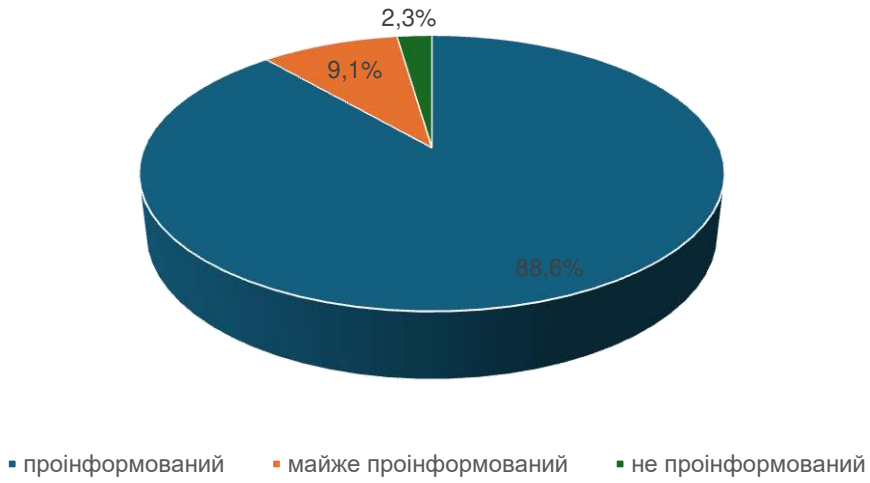


Рис.7. Чи достатньо Ви поінформовані про мету, зміст, програмні результати навчання та структуру Вашої освітньо-наукової програми?

Таким чином, результати опитування свідчать про високий рівень поінформованості здобувачів третього рівня вищої освіти щодо мети, змісту, програмних результатів навчання та структури освітньо-наукових програм. Водночас наявність респондентів, які відзначили неповну або недостатню обізнаність, обґрунтовує доцільність подальшого вдосконалення механізмів інформаційної підтримки, розвитку зворотного зв'язку та підвищення доступності інформаційних матеріалів. Реалізація зазначених заходів сприятиме формуванню більш прозорого, відкритого й орієнтованого на потреби здобувачів освітньо-наукового середовища.

Результати відповідей на питання «Наскільки Ви задоволені переліком та можливістю вибору вибіркових освітніх компонентів?» Національного університету «Запорізька політехніка» встановлено, що переважна більшість респондентів позитивно оцінює перелік та можливості вибору вибіркових освітніх компонентів. Зокрема, 81,8% опитаних зазначили, що задоволені запропонованим переліком дисциплін та можливістю самостійно обирати освітні компоненти відповідно до власних наукових інтересів, професійних потреб і тематики дисертаційних досліджень.

Водночас 15,9% респондентів зазначили, що майже задоволені переліком та можливістю вибору вибіркових освітніх компонентів. Такий результат свідчить про загалом позитивне сприйняття запропонованих можливостей, однак може вказувати на наявність певних обмежень або аспектів, які потребують удосконалення. Зокрема, це може стосуватися необхідності розширення переліку дисциплін, запровадження більш вузькоспеціалізованих

освітніх компонентів, посилення їхнього зв'язку з актуальними напрямами наукових досліджень або вдосконалення організаційних процедур вибору.

Окремої уваги заслуговує той факт, що 2,3% опитаних висловили незадоволеність переліком та можливістю вибору вибіркових освітніх компонентів. Незважаючи на незначну частку таких відповідей, їх наявність свідчить про доцільність додаткового вивчення індивідуальних освітніх потреб аспірантів. Причинами незадоволеності потенційно можуть бути недостатня відповідність запропонованих дисциплін тематиці дисертаційних досліджень, обмежені можливості вибору окремих освітніх компонентів або недостатня поінформованість щодо процедури їх обрання.

Сукупна частка респондентів, які висловили повну або часткову задоволеність вибірковою складовою освітньо-наукових програм, становить 97,7%. Це свідчить про загалом високий рівень позитивного сприйняття аспірантами можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії та відповідності вибіркових освітніх компонентів їхнім академічним і науковим потребам.

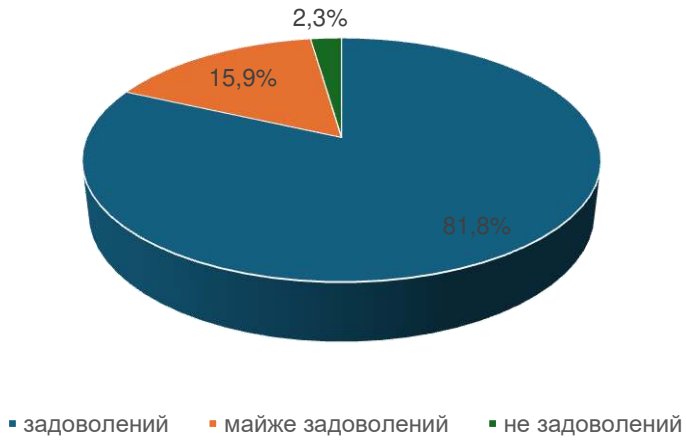


Рис.8. Наскільки Ви задоволені переліком та можливістю вибору вибіркових освітніх компонентів?

Таким чином, результати опитування демонструють високий рівень задоволеності здобувачів третього рівня вищої освіти переліком та можливостями вибору вибіркових освітніх компонентів. Водночас наявність респондентів, які висловили неповну задоволеність або незадоволеність, підкреслює важливість подальшого розвитку вибіркової складової освітньо-наукових програм, розширення можливостей індивідуалізації навчання та врахування дослідницьких інтересів аспірантів. Реалізація зазначених заходів сприятиме

підвищенню якості освітнього процесу, академічної свободи здобувачів та ефективності підготовки докторів філософії в університеті.

Результати відповідей на питання «Наскільки Ви задоволені якістю викладання освітніх компонентів науково-педагогічними працівниками?» Національного університету «Запорізька політехніка» встановлено, що переважна більшість респондентів позитивно оцінює якість викладання освітніх компонентів науково-педагогічними працівниками університету. Зокрема, 90,9% опитаних зазначили, що задоволені якістю викладання, що є свідченням високого рівня позитивного сприйняття організації та змістового наповнення освітнього процесу.

Водночас 4,5% респондентів зазначили, що майже задоволені якістю викладання освітніх компонентів. Отриманий результат свідчить про загалом позитивне сприйняття викладацької діяльності цією категорією здобувачів, проте може вказувати на наявність окремих аспектів, які потребують удосконалення. Зокрема, це може стосуватися необхідності урізноманітнення методів навчання, посилення практичної спрямованості занять, розширення можливостей для наукових дискусій, інтеграції сучасних результатів досліджень у зміст освітніх компонентів або вдосконалення форм взаємодії між викладачами та аспірантами.

Окремої уваги заслуговує той факт, що 4,5% опитаних висловили незадоволеність якістю викладання освітніх компонентів. Незважаючи на відносно невелику частку таких відповідей, їх наявність підкреслює важливість систематичного моніторингу якості викладацької діяльності та своєчасного виявлення можливих проблем. Причини незадоволеності можуть бути пов'язані з особливостями організації навчальних занять, недостатньою відповідністю методів викладання індивідуальним освітнім потребам здобувачів або обмеженими можливостями застосування отриманих знань у власній науково-дослідній діяльності. Водночас визначення конкретних причин потребує додаткового вивчення.

Сукупна частка респондентів, які висловили повну або часткову задоволеність якістю викладання, становить 95,4%. Це демонструє загалом високий рівень позитивного оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників та може розглядатися як один із важливих показників результативності організації освітнього процесу на третьому рівні вищої освіти.



Рис.9. Наскільки Ви задоволені якістю викладання освітніх компонентів науково-педагогічними працівниками?

Таким чином, результати опитування свідчать про високий рівень задоволеності здобувачів третього рівня вищої освіти якістю викладання освітніх компонентів науково-педагогічними працівниками. Водночас наявність респондентів, які висловили неповну задоволеність або незадоволеність, підкреслює необхідність подальшого вдосконалення освітнього процесу з урахуванням потреб та очікувань аспірантів. Систематичне оцінювання якості викладання, професійний розвиток викладачів та впровадження сучасних педагогічних підходів сприятимуть підвищенню ефективності освітньо-наукової підготовки, розвитку дослідницького потенціалу здобувачів та зміцненню внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти університету.

Результати відповідей на питання «Наскільки використовувані викладачами методи навчання є сучасними, зрозумілими та сприяють формуванню необхідних Вам компетентностей?» Національного університету «Запорізька політехніка» встановлено, що переважна більшість респондентів позитивно оцінює сучасність, зрозумілість та ефективність методів навчання, які використовуються науково-педагогічними працівниками. Зокрема, 77,3% опитаних зазначили, що застосовувані викладачами методи навчання повністю сприяють формуванню необхідних компетентностей, що свідчить про високий рівень позитивного сприйняття методичного забезпечення освітнього процесу.

Водночас 15,9% респондентів зазначили, що методи навчання скоріше сприяють формуванню необхідних компетентностей. Такий результат свідчить про переважно позитивне сприйняття освітніх методик цією категорією здобувачів, однак може вказувати на наявність окремих аспектів, які потребують удосконалення. Зокрема, це може стосуватися необхідності ширшого впровадження інноваційних методів навчання, посилення практичної

спрямованості освітніх компонентів, забезпечення більш тісного зв'язку навчальних завдань із тематикою дисертаційних досліджень або адаптації методів викладання до індивідуальних потреб аспірантів.

Окремої уваги потребують відповіді 4,5% опитаних, які вважають, що використовувані методи навчання лише частково сприяють формуванню необхідних компетентностей. Наявність таких оцінок може свідчити про певну невідповідність застосовуваних педагогічних підходів очікуванням окремих здобувачів. Можливими причинами можуть бути недостатня кількість практичних і дослідницьких завдань, обмежене використання інтерактивних методів, недостатня гнучкість викладання або потреба в актуалізації змісту та форм проведення навчальних занять. Водночас визначення конкретних чинників потребує додаткового вивчення.

Крім того, 2,3% респондентів зазначили, що методи навчання зовсім не сприяють формуванню необхідних компетентностей. Незважаючи на невелику частку таких відповідей, цей результат є важливим сигналом для подальшого аналізу ефективності освітнього процесу. Наявність негативних оцінок підкреслює необхідність забезпечення систематичного зворотного зв'язку зі здобувачами, виявлення можливих труднощів у засвоєнні навчального матеріалу та вдосконалення методичних підходів до викладання окремих освітніх компонентів.

Сукупна частка респондентів, які вважають, що використовувані викладачами методи навчання повністю або скоріше сприяють формуванню необхідних компетентностей, становить 93,2%. Це демонструє високий рівень позитивного оцінювання методів викладання та їхньої результативності з погляду більшості опитаних аспірантів. Водночас 6,8% здобувачів висловили частково позитивну або негативну оцінку, що свідчить про наявність потенційних напрямів для вдосконалення освітніх практик.

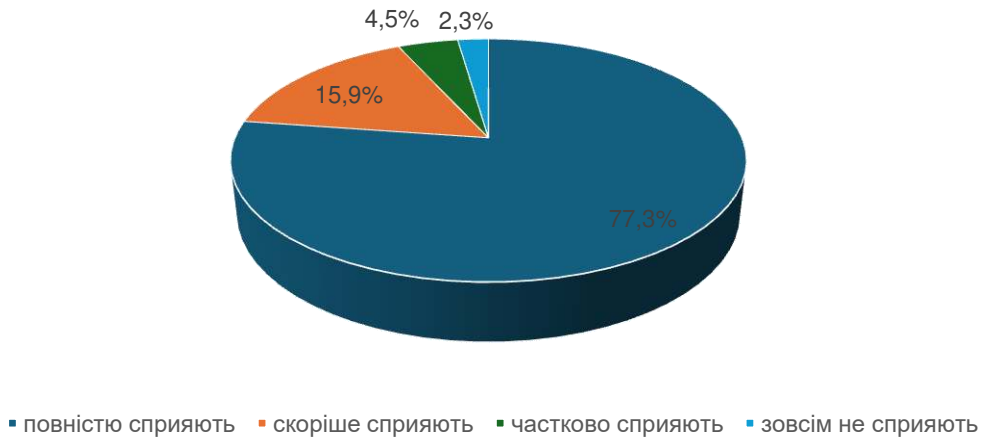


Рис.10. Наскільки використовувані викладачами методи навчання є сучасними, зрозумілими та сприяють формуванню необхідних Вам компетентностей?

Таким чином, результати опитування свідчать про високий рівень позитивного оцінювання здобувачами третього рівня вищої освіти сучасності, зрозумілості та ефективності методів навчання, які використовуються викладачами. Водночас наявність респондентів, які відзначили лише часткову результативність або повну неефективність застосовуваних методів, підкреслює важливість подальшого вдосконалення педагогічних підходів, посилення їхньої практичної та науково-дослідницької спрямованості, а також систематичного моніторингу відповідності методів навчання освітнім потребам аспірантів.

Результати відповідей на питання «Наскільки система оцінювання результатів Вашого навчання є зрозумілою, прозорою та об’єктивною?» встановлюють, що переважна більшість респондентів позитивно оцінює зрозумілість, прозорість та об’єктивність системи оцінювання результатів навчання. Зокрема, 90,9% опитаних зазначили, що система оцінювання є повністю зрозумілою, прозорою та об’єктивною, що свідчить про високий рівень задоволеності аспірантів чинними підходами до контролю й оцінювання навчальних досягнень.

Водночас 6,8% респондентів зазначили, що система оцінювання є переважно зрозумілою, прозорою та об’єктивною. Отриманий результат свідчить про загалом позитивне ставлення цієї категорії аспірантів до організації оцінювання, проте може вказувати на наявність окремих аспектів, які потребують додаткового роз’яснення або вдосконалення. Зокрема, це може стосуватися деталізації критеріїв оцінювання окремих освітніх компонентів, своєчасності інформування про вимоги до навчальних завдань, особливостей проведення підсумкового контролю або забезпечення більш розгорнутого зворотного зв’язку щодо отриманих результатів.

Окремої уваги заслуговує той факт, що 2,3% опитаних вважають систему оцінювання лише частково зрозумілою, прозорою та об’єктивною. Наявність таких відповідей може свідчити про певні труднощі у сприйнятті встановлених процедур оцінювання або недостатню поінформованість окремих здобувачів щодо застосовуваних критеріїв. Це підкреслює важливість забезпечення відкритості інформації про порядок оцінювання, можливості отримання консультацій та механізми оскарження результатів навчання.

Сукупна частка респондентів, які вважають систему оцінювання повністю або переважно зрозумілою, прозорою та об’єктивною, становить 97,7%. Це демонструє високий рівень позитивного оцінювання відповідних процедур та може розглядатися як важливий показник результативності організації освітнього процесу на третьому рівні вищої освіти.



Рис.11. Наскільки система оцінювання результатів Вашого навчання є зрозумілою, прозорою та об'єктивною?

Таким чином, результати опитування свідчать про високий рівень позитивного сприйняття здобувачами третього рівня вищої освіти системи оцінювання результатів навчання. Переважна більшість респондентів вважає її повністю зрозумілою, прозорою та об'єктивною, а відсутність повністю негативних відповідей є сприятливим показником. Водночас наявність окремих оцінок щодо часткової зрозумілості системи підкреслює необхідність подальшого вдосконалення процедур інформування, забезпечення прозорості критеріїв та розвитку механізмів зворотного зв'язку.

Результати відповідей на питання «Чи отримуєте Ви своєчасну та зрозумілу інформацію щодо критеріїв оцінювання, форм контролю та вимог до виконання навчальних завдань?» встановлюють, що переважна більшість респондентів позитивно оцінює своєчасність та зрозумілість надання інформації щодо критеріїв оцінювання, форм контролю та вимог до виконання навчальних завдань. Зокрема, 75,0% опитаних зазначили, що завжди отримують необхідну інформацію своєчасно та в доступній для розуміння формі.

Водночас 20,5% респондентів обрали відповідь «переважно так», що свідчить про загалом позитивне сприйняття інформаційного забезпечення, проте може вказувати на окремі випадки несвоєчасного або недостатньо детального інформування. Це може стосуватися особливостей доведення інформації щодо критеріїв оцінювання окремих освітніх

компонентів, термінів виконання навчальних завдань, процедур поточного й підсумкового контролю або порядку визначення підсумкових результатів навчання.

Окремої уваги потребують відповіді 4,5% опитаних, які зазначили, що отримують відповідну інформацію лише іноді. Наявність таких оцінок може свідчити про певні труднощі в організації інформаційної взаємодії між викладачами та здобувачами. Недостатня регулярність або своєчасність інформування потенційно може ускладнювати планування навчальної діяльності, підготовку до контрольних заходів та виконання завдань відповідно до встановлених вимог. Водночас визначення конкретних причин потребує додаткового аналізу та отримання зворотного зв'язку від аспірантів.

Сукупна частка респондентів, які завжди або переважно отримують своєчасну та зрозумілу інформацію, становить 95,5%. Це демонструє високий рівень позитивного оцінювання організації інформування аспірантів та може розглядатися як важливий показник відкритості й прозорості освітнього процесу в університеті.

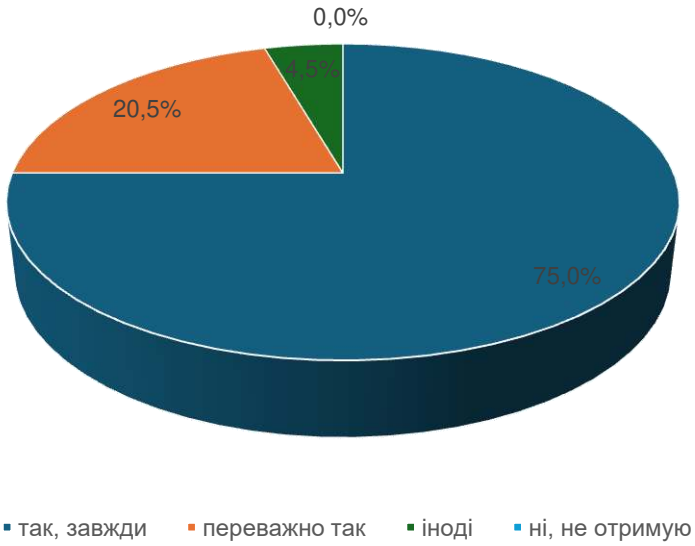


Рис.12. Чи отримуєте Ви своєчасну та зрозумілу інформацію щодо критеріїв оцінювання, форм контролю та вимог до виконання навчальних завдань?

Таким чином, результати опитування свідчать про високий рівень задоволеності здобувачів третього рівня вищої освіти своєчасністю та зрозумілістю інформації щодо критеріїв оцінювання, форм контролю й вимог до виконання навчальних завдань. Водночас наявність респондентів, які отримують відповідну інформацію лише іноді, підкреслює необхідність подальшого вдосконалення інформаційного супроводу освітнього процесу. Забезпечення систематичності, доступності та прозорості інформування сприятиме зміцненню довіри аспірантів до процедур оцінювання, підвищенню ефективності навчальної діяльності та розвитку внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти університету.

Результати відповідей на питання «Наскільки Ви задоволені професійною взаємодією та підтримкою з боку свого наукового керівника?» встановлюють, що переважна більшість респондентів високо оцінює рівень професійної взаємодії та підтримки з боку наукових керівників. Зокрема, 95,5% опитаних зазначили, що задоволені співпрацею зі своїми науковими керівниками, що є одним із найвищих показників позитивного оцінювання серед розглянутих аспектів організації освітньо-наукового процесу. Отриманий результат свідчить про загалом сприятливе сприйняття аспірантами професійної взаємодії з науковими керівниками. Такий високий рівень задоволеності може вказувати на належну організацію наукового супроводу, доступність консультацій, конструктивність професійного спілкування та готовність наукових керівників надавати необхідну методичну й організаційну підтримку в процесі підготовки дисертаційних досліджень.

Водночас 4,5% респондентів зазначили, що майже задоволені професійною взаємодією та підтримкою з боку свого наукового керівника. Такий результат свідчить про загалом позитивне ставлення цієї категорії здобувачів до наукового керівництва, проте може вказувати на наявність окремих аспектів співпраці, які потребують удосконалення. Зокрема, це може стосуватися регулярності консультацій, оперативності надання зворотного зв'язку, доступності наукового керівника для обговорення дослідницьких питань, індивідуалізації наукового супроводу або узгодження очікувань щодо темпів і результатів виконання дисертаційної роботи.

Сукупна частка респондентів, які висловили повну або майже повну задоволеність професійною взаємодією та підтримкою з боку наукового керівника, становить 100%. Це демонструє винятково високий рівень позитивного оцінювання наукового супроводу серед учасників опитування та може свідчити про ефективність сформованих підходів до організації взаємодії між здобувачами й науковими керівниками.

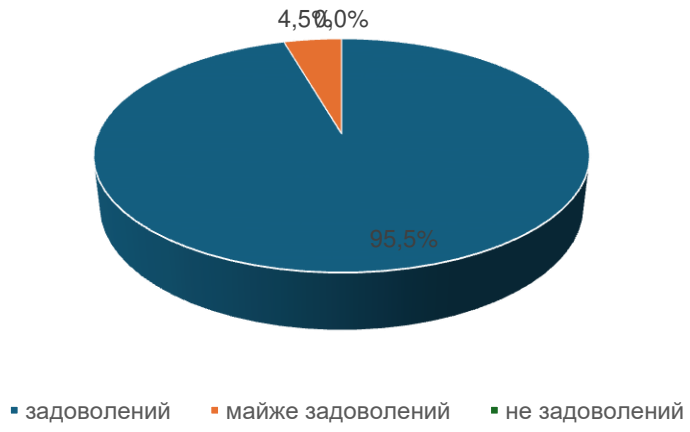


Рис.13. Наскільки Ви задоволені професійною взаємодією та підтримкою з боку свого наукового керівника?

Таким чином, результати опитування свідчать про надзвичайно високий рівень задоволеності здобувачів третього рівня вищої освіти професійною взаємодією та підтримкою з боку наукових керівників. Переважна більшість респондентів повністю задоволена відповідною співпрацею, а відсутність негативних оцінок є важливим позитивним результатом моніторингу. Водночас збереження досягнутого рівня задоволеності потребує постійної уваги до якості комунікації, індивідуальних освітньо-наукових потреб аспірантів та ефективності організації наукового керівництва.

Результати відповідей на питання «Наскільки наукове керівництво сприяє плануванню, проведенню та своєчасному виконанню Вашого дисертаційного дослідження?» встановлюють, що переважна більшість респондентів позитивно оцінює роль наукового керівництва у плануванні, проведенні та своєчасному виконанні дисертаційних досліджень. Зокрема, 79,5% опитаних зазначили, що наукове керівництво повністю сприяє організації та реалізації їхньої дослідницької діяльності.

Водночас 18,2% респондентів зазначили, що наукове керівництво переважно сприяє плануванню, проведенню та своєчасному виконанню дисертаційного дослідження. Такий результат свідчить про загалом позитивне оцінювання наукового супроводу цією категорією здобувачів, проте може вказувати на наявність окремих аспектів, які потребують удосконалення. Зокрема, це може стосуватися необхідності підвищення регулярності консультацій, деталізації індивідуальних планів наукової роботи, посилення контролю за дотриманням визначених термінів або забезпечення більш оперативного зворотного зв’язку щодо результатів дослідницької діяльності.

Окремої уваги заслуговує той факт, що 2,3% опитаних вважають, що наукове керівництво лише частково сприяє виконанню їхнього дисертаційного дослідження. Незважаючи на незначну частку таких відповідей, цей результат свідчить про необхідність більш детального вивчення індивідуальних потреб окремих аспірантів. Часткова задоволеність ефективністю наукового супроводу може бути пов’язана з недостатньою інтенсивністю професійної взаємодії, труднощами в організації окремих етапів дослідження, потребою в додатковій методологічній підтримці або необхідністю вдосконалення механізмів планування наукової діяльності. Водночас конкретні причини таких оцінок потребують додаткового з’ясування.

Сукупна частка респондентів, які вважають, що наукове керівництво повністю або переважно сприяє виконанню дисертаційного дослідження, становить 97,7%. Це демонструє високий рівень позитивного оцінювання ефективності наукового керівництва та підкреслює його важливу роль у забезпеченні належної організації підготовки докторів філософії.



Рис.14. Наскільки наукове керівництво сприяє плануванню, проведенню та своєчасному виконанню Вашого дисертаційного дослідження?

Таким чином, результати опитування свідчать про високий рівень позитивного оцінювання здобувачами третього рівня вищої освіти ефективності наукового керівництва у плануванні, проведенні та своєчасному виконанні дисертаційних досліджень. Переважна більшість респондентів відзначає значний внесок наукових керівників в організацію дослідницької діяльності, а відсутність негативних оцінок є сприятливим результатом моніторингу. Водночас наявність окремих відповідей щодо часткового сприяння підкреслює важливість подальшого вдосконалення індивідуального наукового супроводу, розвитку ефективної комунікації та забезпечення систематичної підтримки аспірантів на всіх етапах підготовки дисертаційних досліджень.

Результати опитування здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Національного університету «Запорізька політехніка» встановлено, що переважна більшість респондентів позитивно оцінює можливості участі в наукових конференціях, семінарах, дослідницьких проєктах, публікаційній діяльності та інших наукових заходах. Зокрема, 93,2% опитаних зазначили, що задоволені можливостями реалізації власного наукового потенціалу та залучення до різних форм наукової діяльності.

Отриманий показник свідчить про високий рівень задоволеності аспірантів можливостями наукової активності в межах підготовки докторів філософії. Такі результати можуть вказувати на належну організацію наукової складової освітньо-наукових програм, доступність інформації про наукові заходи, підтримку дослідницьких ініціатив здобувачів та

створення сприятливих умов для представлення результатів дисертаційних досліджень на наукових майданчиках різного рівня.

Водночас 6,8% респондентів зазначили, що майже задоволені можливостями участі в наукових заходах та публікаційній діяльності. Цей результат свідчить про загалом позитивне оцінювання наявних можливостей, проте може вказувати на існування окремих аспектів, які потребують удосконалення. Зокрема, це може стосуватися необхідності розширення переліку доступних наукових заходів, посилення інформування щодо можливостей участі в дослідницьких проєктах, збільшення кількості міждисциплінарних наукових ініціатив або забезпечення додаткової організаційної підтримки під час підготовки наукових публікацій.

Сукупна частка респондентів, які висловили повну або майже повну задоволеність можливостями участі в науковій діяльності, становить 100%. Це демонструє винятково високий рівень позитивного оцінювання умов для розвитку наукового потенціалу аспірантів та може розглядатися як один із важливих показників сприятливості освітньо-наукового середовища університету.



Рис.15. Наскільки Ви задоволені можливостями брати участь у наукових конференціях, семінарах, проєктах, публікаційній діяльності та інших наукових заходах?

Таким чином, результати опитування свідчать про надзвичайно високий рівень задоволеності здобувачів третього рівня вищої освіти можливостями участі в наукових конференціях, семінарах, дослідницьких проєктах, публікаційній діяльності та інших наукових заходах. Переважна більшість респондентів повністю задоволена відповідними можливостями, а відсутність негативних оцінок є важливим позитивним результатом моніторингу. Водночас подальший розвиток наукової активності аспірантів потребує постійного вдосконалення організаційної та інформаційної підтримки, розширення

можливостей наукової співпраці й забезпечення сприятливих умов для реалізації дослідницького потенціалу здобувачів.

Результати відповідей на питання «Чи маєте Ви достатні можливості для розвитку навичок академічного письма, підготовки наукових публікацій та представлення результатів власного дослідження?» встановлюють, що переважна більшість респондентів позитивно оцінює можливості розвитку навичок академічного письма, підготовки наукових публікацій та представлення результатів власних досліджень. Зокрема, 68,2% опитаних зазначили, що мають такі можливості повною мірою, що свідчить про загалом сприятливе сприйняття умов для формування та вдосконалення академічних і дослідницьких компетентностей.

Водночас 25,0% респондентів обрали відповідь «переважно так», що свідчить про загалом позитивне оцінювання можливостей академічного розвитку, проте може вказувати на наявність окремих аспектів, які потребують удосконалення. Зокрема, це може стосуватися необхідності розширення практичних занять з академічного письма, поглиблення підготовки до публікаційної діяльності, удосконалення навичок структурування наукових статей, оформлення бібліографічних посилань, підготовки англомовних публікацій та представлення результатів досліджень перед науковою спільнотою.

Окремої уваги потребують відповіді 6,8% опитаних, які зазначили, що мають лише часткові можливості для розвитку навичок академічного письма, підготовки публікацій та презентації результатів досліджень. Такий результат може свідчити про певні обмеження в доступі до відповідних освітніх і наукових ресурсів або про недостатню відповідність наявних можливостей індивідуальним потребам окремих здобувачів. Потенційними напрямами вдосконалення можуть бути розширення консультаційної підтримки, організація спеціалізованих тренінгів, семінарів і практикумів, а також забезпечення додаткових можливостей для отримання експертного зворотного зв’язку щодо підготовлених наукових матеріалів.

Сукупна частка респондентів, які вважають, що мають повною мірою або переважно достатні можливості для розвитку навичок академічного письма, підготовки наукових публікацій та представлення результатів досліджень, становить 93,2%. Це демонструє високий рівень позитивного оцінювання відповідних умов, водночас засвідчуючи наявність потенціалу для подальшого підвищення їхньої доступності та ефективності.



Рис.16. Чи маєте Ви достатні можливості для розвитку навичок академічного письма, підготовки наукових публікацій та представлення результатів власного дослідження?

Таким чином, результати опитування свідчать про високий рівень позитивного оцінювання здобувачами третього рівня вищої освіти можливостей розвитку навичок академічного письма, підготовки наукових публікацій та представлення результатів власних досліджень. Водночас частка респондентів, які відзначили лише часткову достатність таких можливостей, свідчить про доцільність подальшого розширення практикоорієнтованих форм підготовки, посилення методичної та консультаційної підтримки й розвитку міжнародної академічної комунікації.

Результати відповідей на питання «Наскільки Ви проінформовані про принципи академічної доброчесності та вимоги щодо їх дотримання під час навчальної й наукової діяльності?» встановлюють, що всі респонденти позитивно оцінюють рівень власної поінформованості про принципи академічної доброчесності та вимоги щодо їх дотримання під час навчальної й наукової діяльності. Зокрема, 93,2% опитаних зазначили, що є повністю поінформованими про відповідні принципи та вимоги, що свідчить про надзвичайно високий рівень обізнаності аспірантів у питаннях академічної доброчесності.

Водночас 6,8% респондентів зазначили, що є переважно поінформованими про принципи академічної доброчесності та вимоги щодо їх дотримання. Такий результат свідчить про загалом достатній рівень обізнаності цієї категорії здобувачів, проте може вказувати на потребу в додатковому роз’ясненні окремих положень академічної етики. Зокрема, це може стосуватися правил належного цитування наукових джерел, запобігання академічному плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації результатів досліджень,

дотримання етичних вимог під час проведення наукових досліджень, а також відповідального використання цифрових технологій та інструментів штучного інтелекту в академічній діяльності.

Сукупна частка респондентів, які зазначили, що є повністю або переважно поінформованими про принципи академічної доброчесності, становить 100%. Такий результат демонструє високий рівень самооцінки обізнаності здобувачів щодо етичних стандартів освітньої та наукової діяльності. Водночас необхідно враховувати, що результати опитування відображають суб'єктивне сприйняття аспірантами власної поінформованості та не є безпосереднім підтвердженням практичного дотримання всіх вимог академічної доброчесності.



Рис.17. Наскільки Ви проінформовані про принципи академічної доброчесності та вимоги щодо їх дотримання під час навчальної й наукової діяльності?

Таким чином, результати опитування свідчать про надзвичайно високий рівень поінформованості здобувачів третього рівня вищої освіти щодо принципів академічної доброчесності та вимог їх дотримання. Переважна більшість респондентів вважає себе повністю обізнаною з відповідними нормами, а відсутність відповідей щодо часткової або повної непоінформованості є позитивним результатом моніторингу. Водночас подальше вдосконалення системи забезпечення академічної доброчесності має бути спрямоване на поглиблення практичних компетентностей аспірантів, підтримання культури академічної відповідальності та забезпечення систематичного контролю за дотриманням етичних стандартів. Це сприятиме підвищенню якості наукових досліджень, академічної репутації університету та зміцненню довіри до результатів підготовки докторів філософії.

Результати відповідей на питання «Наскільки Ви задоволені інформаційним, бібліотечним, електронним та матеріально-технічним забезпеченням, необхідним для навчання і проведення наукового дослідження?» встановлюють, що переважна більшість респондентів позитивно оцінює рівень інформаційного, бібліотечного, електронного та матеріально-технічного забезпечення, необхідного для навчання й проведення наукових досліджень. Зокрема, 77,3% опитаних зазначили, що задоволені наявними ресурсами та умовами, створеними для реалізації освітньої й науково-дослідницької діяльності.

Водночас 18,2% респондентів зазначили, що майже задоволені інформаційним, бібліотечним, електронним та матеріально-технічним забезпеченням. Такий результат свідчить про переважно позитивне сприйняття наявних ресурсів, проте може вказувати на існування окремих аспектів, які потребують удосконалення. Зокрема, це може стосуватися необхідності розширення доступу до міжнародних наукових баз даних, оновлення бібліотечних фондів, удосконалення електронних освітніх платформ, модернізації комп'ютерного обладнання або забезпечення більшої доступності спеціалізованого програмного забезпечення для проведення наукових досліджень.

Окремої уваги заслуговує той факт, що 4,5% опитаних висловили незадоволеність рівнем інформаційного, бібліотечного, електронного та матеріально-технічного забезпечення. Незважаючи на відносно невелику частку таких відповідей, їх наявність свідчить про необхідність детальнішого аналізу доступності та відповідності наявних ресурсів потребам аспірантів різних спеціальностей. Причини незадоволеності потенційно можуть бути пов'язані з обмеженим доступом до окремих наукових джерел, недостатнім технічним оснащенням дослідницьких лабораторій, потребою в оновленні обладнання або труднощами у використанні електронних інформаційних систем. Водночас встановлення конкретних причин потребує додаткового вивчення та отримання зворотного зв'язку від здобувачів.

Сукупна частка респондентів, які висловили повну або майже повну задоволеність ресурсним забезпеченням освітньо-наукового процесу, становить 95,5%. Це демонструє високий рівень позитивного оцінювання наявних умов для навчання та проведення наукових досліджень. Водночас порівняно з окремими іншими аспектами освітньо-наукової підготовки, зокрема професійною взаємодією з науковими керівниками та можливостями участі в наукових заходах, рівень повної задоволеності ресурсним забезпеченням є дещо нижчим. Це дозволяє розглядати відповідний напрям як один із потенційних пріоритетів подальшого вдосконалення освітньо-наукового середовища університету.

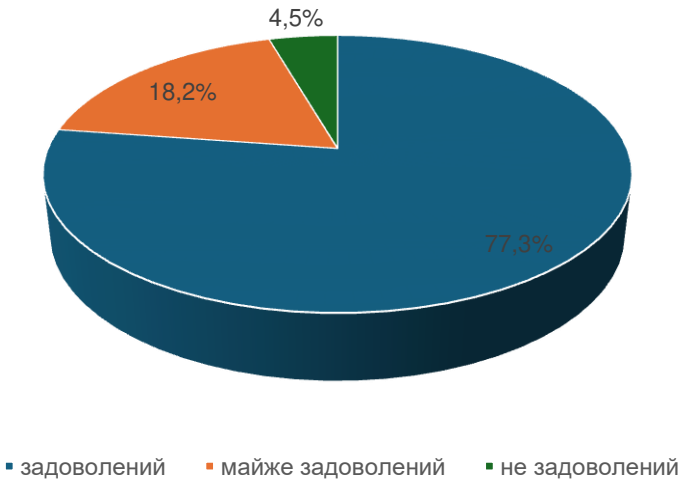


Рис.18. Наскільки Ви задоволені інформаційним, бібліотечним, електронним та матеріально-технічним забезпеченням, необхідним для навчання і проведення наукового дослідження?

Таким чином, результати опитування свідчать про високий рівень задоволеності здобувачів третього рівня вищої освіти інформаційним, бібліотечним, електронним та матеріально-технічним забезпеченням освітньо-наукового процесу. Водночас наявність респондентів, які висловили неповну задоволеність або незадоволеність, підкреслює необхідність подальшого розвитку відповідної інфраструктури, підвищення доступності сучасних наукових ресурсів та врахування індивідуальних дослідницьких потреб аспірантів.

Результати відповідей на питання «Наскільки Ви задоволені можливостями участі в програмах академічної мобільності, міжнародних проєктах, стажуваннях та інших формах міжнародної академічної співпраці?» встановлюють, що більшість респондентів позитивно оцінює можливості участі в програмах академічної мобільності, міжнародних проєктах, стажуваннях та інших формах міжнародної академічної співпраці. Зокрема, 75,0% опитаних зазначили, що задоволені наявними можливостями міжнародної академічної взаємодії, що свідчить про загалом сприятливе сприйняття умов для розвитку міжнародної складової освітньо-наукової підготовки.

Водночас 13,6% респондентів зазначили, що майже задоволені можливостями участі в міжнародній академічній співпраці. Такий результат свідчить про переважно позитивне оцінювання відповідного напряму діяльності університету, проте може вказувати на наявність окремих аспектів, які потребують удосконалення. Зокрема, це може стосуватися необхідності розширення переліку доступних програм академічної мобільності, збільшення кількості міжнародних дослідницьких ініціатив, удосконалення інформаційного супроводу

здобувачів або забезпечення додаткової організаційної підтримки під час підготовки заявок на участь у міжнародних програмах.

Окремої уваги заслуговує той факт, що 11,4% опитаних висловили незадоволеність можливостями участі в програмах академічної мобільності, міжнародних проєктах, стажуваннях та інших формах міжнародної академічної співпраці. Цей показник є важливим для подальшого аналізу, оскільки частка негативних відповідей є вищою порівняно з більшістю інших розглянутих аспектів освітньо-наукового процесу. Наявність такої кількості незадоволених респондентів може свідчити про певні труднощі в реалізації міжнародних академічних можливостей або їх недостатню відповідність індивідуальним науковим потребам окремих аспірантів.

Сукупна частка респондентів, які висловили повну або майже повну задоволеність можливостями міжнародної академічної співпраці, становить 88,6%. Це свідчить про переважно позитивне сприйняття відповідного напряму діяльності університету. Проте 11,4% негативних відповідей вказують на необхідність приділення особливої уваги розвитку міжнародної складової підготовки докторів філософії.

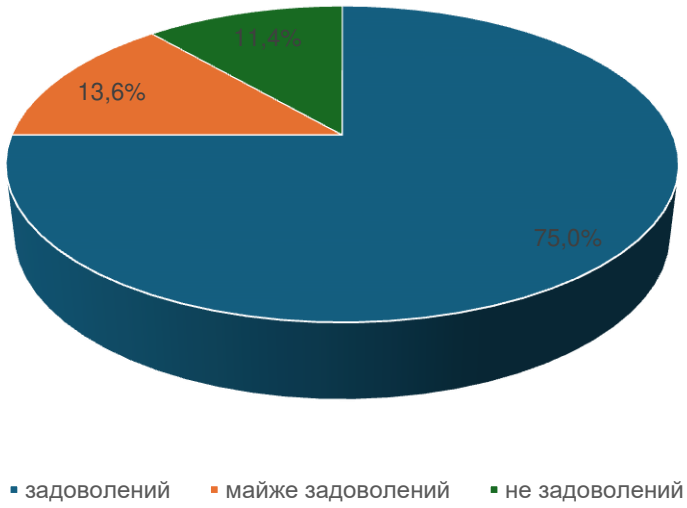


Рис.19. Наскільки Ви задоволені можливостями участі в програмах академічної мобільності, міжнародних проєктах, стажуваннях та інших формах міжнародної академічної співпраці?

Таким чином, результати опитування свідчать про загалом високий рівень задоволеності здобувачів третього рівня вищої освіти можливостями міжнародної академічної співпраці. Водночас наявність 11,4% незадоволених респондентів вказує на необхідність поглибленого аналізу причин негативних оцінок та посилення уваги до розвитку цього напряму. Подальше розширення можливостей академічної мобільності, міжнародних

стажувань, дослідницьких проєктів і дистанційних форматів міжнародної взаємодії сприятиме підвищенню якості підготовки докторів філософії, розвитку міжнародних наукових зв'язків, зміцненню дослідницького потенціалу аспірантів та інтеграції університету в міжнародний освітньо-науковий простір.

Результати відповідей на питання «Чи маєте Ви можливість висловлювати пропозиції щодо змісту та вдосконалення освітньо-наукової програми, і чи враховуються, на Вашу думку, пропозиції аспірантів?» встановлюють, що переважна більшість респондентів позитивно оцінює можливості висловлення пропозицій щодо змісту та вдосконалення освітньо-наукових програм, а також рівень врахування думки аспірантів під час їх перегляду та оновлення. Зокрема, 77,3% опитаних зазначили, що мають можливість висловлювати власні пропозиції та вважають, що ці пропозиції враховуються.

Водночас 15,9% респондентів зазначили, що мають можливість висловлювати пропозиції, проте вважають, що вони враховуються лише частково. Такий результат свідчить про доступність механізмів зворотного зв'язку для цієї категорії здобувачів, однак водночас може вказувати на недостатню результативність або прозорість процедур розгляду пропозицій. Зокрема, це може бути пов'язано з відсутністю детального інформування аспірантів про результати розгляду їхніх звернень, недостатнім обґрунтуванням прийнятих рішень або обмеженими можливостями реалізації окремих ініціатив через організаційні чи нормативні чинники.

Окремої уваги заслуговує той факт, що 2,3% опитаних мають можливість висловлювати пропозиції, проте не бачать їх практичного врахування. Наявність таких відповідей свідчить про необхідність удосконалення механізмів забезпечення зворотного зв'язку та підвищення прозорості процедур ухвалення рішень щодо оновлення освітньо-наукових програм. Важливо, щоб здобувачі не лише мали формальну можливість подавати пропозиції, а й отримували інформацію про результати їх розгляду, причини прийняття або відхилення відповідних ініціатив та подальші зміни в освітньому процесі.

Крім того, 4,5% респондентів зазначили, що не мають можливості висловлювати пропозиції щодо змісту та вдосконалення освітньо-наукової програми. Цей результат потребує особливої уваги, оскільки може свідчити про недостатню доступність або зрозумілість наявних механізмів участі здобувачів у процедурах забезпечення якості освіти. Потенційними причинами можуть бути недостатня поінформованість про способи подання пропозицій, обмежена комунікація з гарантами освітньо-наукових програм або відсутність зручних каналів для висловлення зауважень та ініціатив. Водночас визначення конкретних причин потребує додаткового вивчення.

Сукупна частка респондентів, які зазначили, що мають можливість висловлювати пропозиції та спостерігають їх повне або часткове врахування, становить 93,2%. Це демонструє загалом позитивне сприйняття аспірантами механізмів участі в удосконаленні освітньо-наукових програм. Водночас 6,8% опитаних або не бачать результатів врахування власних пропозицій, або взагалі не мають можливості їх висловлювати. Такий показник підкреслює необхідність подальшого розвитку відкритих, доступних і результативних механізмів взаємодії зі здобувачами.



Рис.20. Чи маєте Ви можливість висловлювати пропозиції щодо змісту та вдосконалення освітньо-наукової програми, і чи враховуються, на Вашу думку, пропозиції аспірантів?

Таким чином, результати опитування свідчать про загалом високий рівень позитивного оцінювання здобувачами третього рівня вищої освіти Національного університету «Запорізька політехніка» можливостей висловлення пропозицій щодо змісту та вдосконалення освітньо-наукових програм. Переважна більшість респондентів зазначає, що має можливість впливати на розвиток освітнього процесу та спостерігає врахування власних ініціатив. Водночас наявність відповідей щодо часткового врахування пропозицій, відсутності видимих результатів їх розгляду або неможливості висловлення власної думки підкреслює необхідність подальшого вдосконалення механізмів зворотного зв’язку. Забезпечення відкритості, доступності та прозорості процедур залучення аспірантів до перегляду освітньо-наукових програм сприятиме посиленню студентоцентрованого підходу, розвитку культури академічного партнерства та підвищенню результативності внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти університету.

Висновки

Результати опитування здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, проведеного у вересні 2026 року в Національному університеті «Запорізька політехніка», засвідчили загалом високий рівень задоволеності респондентів якістю організації освітнього та наукового процесу, змістом освітньо-наукових програм, якістю викладання, науковим керівництвом та створеними умовами для реалізації дослідницької діяльності.

Зокрема, 90,9% опитаних аспірантів висловили загальну задоволеність організацією освітнього та наукового процесу, що свідчить про позитивне сприйняття більшістю респондентів наявної моделі підготовки докторів філософії.

Аналіз змістового наповнення освітньо-наукових програм продемонстрував високий рівень їх відповідності академічним і дослідницьким потребам здобувачів. Так, 97,7% респондентів відзначили повну або майже повну відповідність освітніх компонентів власним науковим інтересам і тематиці дисертаційних досліджень. Аналогічна частка опитаних позитивно оцінила рівень поінформованості про мету, зміст, структуру та програмні результати навчання, а також перелік і можливості вибору вибіркових освітніх компонентів.

Позитивні результати отримано щодо оцінювання якості викладання та організації навчальної діяльності. Задоволеність або майже повну задоволеність якістю викладання висловили 95,4% респондентів, а 93,2% позитивно оцінили сучасність, зрозумілість і результативність методів навчання. Водночас 97,7% опитаних вважають систему оцінювання результатів навчання повністю або переважно зрозумілою, прозорою та об’єктивною.

Однією з найбільш позитивно оцінених складових підготовки докторів філософії є якість наукового керівництва. Зокрема, 95,5% респондентів висловили задоволеність професійною взаємодією та підтримкою з боку наукових керівників, а 97,7% позитивно оцінили їхній внесок у планування, проведення та своєчасне виконання дисертаційних досліджень. Водночас усі опитані позитивно оцінили можливості участі в наукових конференціях, семінарах, дослідницьких проєктах та публікаційній діяльності. Це свідчить про сприятливе сприйняття респондентами наукового середовища університету та можливостей реалізації власного дослідницького потенціалу.

Важливим результатом дослідження є високий рівень самооцінки поінформованості аспірантів щодо принципів академічної доброчесності: 93,2% респондентів вважають себе повністю поінформованими, а 6,8% – переважно поінформованими.

Окремої уваги потребують питання ресурсного забезпечення та міжнародної академічної співпраці. Незважаючи на те, що 95,5% респондентів загалом позитивно оцінили

інформаційне, бібліотечне, електронне та матеріально-технічне забезпечення освітньо-наукового процесу, наявність негативних оцінок вказує на необхідність подальшого вдосконалення доступності ресурсів для проведення досліджень. Найбільшу частку незадоволених респондентів – 11,4% – зафіксовано щодо можливостей участі в програмах академічної мобільності, міжнародних проєктах, стажуваннях та інших формах міжнародної академічної співпраці. Це визначає розвиток міжнародної складової підготовки докторів філософії одним із пріоритетних напрямів удосконалення освітньо-наукової діяльності університету.

Результати опитування також засвідчили загалом позитивне сприйняття аспірантами можливостей участі в процедурах перегляду та вдосконалення освітньо-наукових програм. Так, 93,2% респондентів зазначили, що мають можливість висловлювати пропозиції та спостерігають їх повне або часткове врахування. Водночас 6,8% опитаних або не бачать результатів врахування власних пропозицій, або не мають можливості їх висловлювати. Це свідчить про доцільність подальшого підвищення прозорості процедур перегляду освітньо-наукових програм, розширення каналів зворотного зв’язку та інформування здобувачів про результати розгляду їхніх рекомендацій.

На підставі отриманих результатів пріоритетними напрямами подальшого вдосконалення підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти доцільно визначити:

1. Розвиток міжнародної академічної співпраці через посилення інформаційної та організаційної підтримки участі аспірантів у програмах академічної мобільності, міжнародних дослідницьких проєктах, наукових стажуваннях і спільних наукових ініціативах.

2. Посилення дослідницької складової освітнього процесу шляхом удосконалення методів навчання, розвитку навичок академічного письма, підготовки публікацій у наукових виданнях та презентації результатів дисертаційних досліджень.

Загалом результати проведеного дослідження демонструють переважно позитивне оцінювання респондентами якості підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в Національному університеті «Запорізька політехніка». Виявлені сильні сторони освітньо-наукового процесу створюють підґрунтя для подальшого розвитку освітньо-наукових програм, а визначені напрями вдосконалення мають бути враховані під час планування заходів із забезпечення якості вищої освіти.